

บทที่ 4

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "วิเคราะห์บทร้อยกรองสำหรับเด็กไทย" นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมและจำแนกบทร้อยกรองสำหรับเด็กไทยตามเนื้อหา และศึกษาคุณค่าที่ได้รับจากบทร้อยกรองสำหรับเด็กไทย โดยผู้วิจัยได้รวบรวมบทร้อยกรองสำหรับเด็กไทย จำนวน 1097 บท จากเอกสารต่าง ๆ ซึ่งได้กล่าวถึงในบรรณานุกรม แล้วนำมาวิเคราะห์ตามประเภทของเนื้อหาของร้อยกรองนั้น ๆ โดยมีการนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

1) ด้านเนื้อหา

จากการศึกษาบทร้อยกรองสำหรับเด็กของไทย จำนวน 1097 บท ผลปรากฏว่า สามารถจำแนกเนื้อหาได้ 36 ประเภท ดังนี้คือ

1. สัตว์

1.1 แมว	1.2 สุนัข
1.3 เป็ด	1.4 ไก่
1.5 นก	1.6 หงส์
1.7 ม้าเสื่อ	1.8 กา
1.9 ค้างคาว	1.10 มด
1.11 จิวและควาย	1.12 กระต่าย
1.13 ม้าและลา	1.14 ช้าง
1.15 ตี๊กแก	1.16 แมงมุม
1.17 จิ้งจก	1.18 ตี๊ดตุ๋
1.19 จิ้งจี้	1.20 กบ คางคก และสิ่งอย่าง
1.21 จระเข้	1.22 ลิงและชะนี
1.23 หู	1.24 งู

1.25 ยุง	1.26 กระรอก
1.27 ปู	1.28 จิ้งหรีด
1.29 เต่า	1.30 เหา
1.31 นิงห้อย	1.32 หมู
1.33 ปลา	1.34 ผึ้ง
1.35 กวาง	1.36 แพะ
1.37 เสือ	1.38 แมลงเม่า
1.39 แมลงปอ	1.40 แมลงภู่
1.41 หมี	1.42 ฮิปโปและแรด
1.43 ฮีราฟ	1.44 เม่น
1.45 สัตว์ทั่ว ๆ ไป	
2. ต้นไม้และดอกไม้
 3. ผักและผลไม้
 4. จักรวาล
 - 4.1 ดวงอาทิตย์
 - 4.2 ดวงจันทร์
 - 4.3 ดวงดาว
 5. ลม
 6. ฝน
 7. ท้องฟ้า
 8. ภูมิศาสตร์ธรรมชาติ
 9. การท่องเที่ยว
 10. บ้านเมืองและประเทศ
 11. ธรรมชาติยามเช้าและยามค่ำ
 12. บ้านและครอบครัว
 13. เพื่อน
 14. การกล่าวทักทาย กล่าวลา และกล่าวขอบคุณ
 15. การทำสวนครัว
 16. อาหาร และปรุง และรับประทาน

17. สิ่งของและของเล่น
18. กิจกรรมประจำวัน
19. อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย
20. การรักษาสุขภาพ
21. การออกกำลังกายและการแสดงท่าทาง
22. บทหรือกรองประกอบการเล่น
23. ร้องรำทำเพลง
24. เสียงต่าง ๆ
25. การคมนาคมและยานพาหนะ
26. การจราจรและการข้ามถนน
27. โรงเรียนและการเรียนรู้
28. การเรียนรู้ภาษาไทย
29. วัน เดือน ปี และวันสำคัญ
30. วัดและวัง
31. บุคคลและอาชีพ
32. ความน่ารักของเด็กและแสดงความรักและห่วงใย
33. กล่อมให้นอน
34. การสอนคุณธรรม
35. อยากรู้อะไร
36. เบ็ดเตล็ด

จากเนื้อหาจำนวน 36 ประเภทนี้ บทหรือกรองสำหรับเด็กไทย มีเนื้อหาเกี่ยวกับสัตว์มากที่สุด จำนวน 330 บท คิดเป็นร้อยละ 30.08 (และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสัตว์กล่าวถึงนกมากที่สุด 77 บท คิดเป็นร้อยละ 23.33) รองลงมาคือบทหรือกรองประกอบการเล่น จำนวน 137 บท คิดเป็นร้อยละ 12.49 และการสอนคุณธรรม จำนวน 74 บท คิดเป็นร้อยละ 6.75

2) ด้านคุณค่า

บทร้อยกรองสำหรับเด็กไทย มีคุณค่าพอสรุปได้ดังนี้

2.1 เด็กได้เรียนรู้ภาษา แม้ว่าเด็กที่ไม่สามารถอ่านได้ ก็จะซึมซับภาษาจากการฟัง ส่วนเด็กโตที่อ่านหนังสือได้แล้ว ก็จะเรียนรู้ภาษาจากการอ่าน เช่น การใช้คำตัวสะกด ภาษาที่งดงาม เป็นต้น และรูปแบบบทร้อยกรองต่าง ๆ

2.2 เด็กได้รับรู้อารมณ์ต่าง ๆ ที่มีในบทร้อยกรอง เช่น การแสดงความรักที่ผู้ใหญ่มีต่อเด็ก ความรักระหว่างหญิงชาย อารมณ์สนุกสนาน อารมณ์กระทบกระเทือน เป็นต้น

2.3 เด็กได้เห็นสภาพความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม และความเชื่อถือของคนไทยในสมัยก่อน

2.4 เด็กได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ไทย

2.5 เด็กได้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ทั้งเนื้อหาของบทร้อยกรอง และการที่เด็กนำบทร้อยกรองมาประกอบการเล่น ซึ่งจะทำได้สนุกกว่าการเล่นธรรมดาที่ไม่มีบทร้อยกรองร้อง

2.6 เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เช่น สัตว์ จักรวาล ต้นไม้และดอกไม้ สิ่งของและของเล่น วัน เดือน ปี และวันสำคัญ เสียงต่าง ๆ และ ภูมิศาสตร์ธรรมชาติ เช่น ทะเล แม่น้ำ ภูเขา เป็นต้น

2.7 ช่วยให้เกิดจินตนาการ จากการอ่านหรือฟังบทร้อยกรอง เช่น ทำทางของสัตว์ ความงดงามของธรรมชาติ จักรวาล เป็นต้น

2.8 ช่วยให้เกิดมีคุณธรรม หรือลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์โดยบทร้อยกรองที่แทรกคุณธรรมให้เด็กโดยไม่รู้ตัว หรือบทร้อยกรองที่สอนคุณธรรมโดยตรง เช่น ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ ความขยัน กิริยามารยาท เป็นต้น

2.9 จุดมุ่งหมายหลัก ต้องการให้เด็กมีความสุรอนหลับ ไม่โยเยซี้้ออนแม้เด็กเล็กอาจจะฟังภาษาไม่รู้เรื่องมากนัก แต่ก็เพลิดเพลินกับเสียงของที่เสียงที่ไร้กلمات

การอภิปรายผล

1) เนื้อหาต่าง ๆ ของบทร้อยกรองสำหรับเด็กทั้ง 36 ประเภทต่างมีจุดมุ่งหมายที่จะเสริมประสบการณ์ให้กับเด็กได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก จากสิ่งที่คุ้นเคยไปสู่สิ่งที่เด็กไม่รู้จักรัก หรือห่างไกลตัวเด็กโดยเด็กได้เรียนรู้จากบทร้อยกรองโดยไม่รู้ตัว ไม่เป็นการยัดเยียดเนื้อหาให้กับเด็ก เด็ก ๆ จะเพลิดเพลินสนุกสนานพร้อมกับเรียนรู้ไปด้วย

2) เนื้อหาของบทร้อยกรองสำหรับเด็ก จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับสัตว์มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก สัตว์เป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวเด็กและเด็กคุ้นเคย เช่น สุนัข แมว เป็ด ไก่ เป็นต้น บทร้อยกรองต้องการให้เด็กได้รู้จัก ลักษณะ ท่าทางและนิสัยของสัตว์ ความน่ารัก เพื่อปลูกฝังนิสัยรักสัตว์ไม่รังแกสัตว์เลี้ยง หรือ สัตว์อื่น ๆ ก็ตาม

รองลงมา คือบทร้อยกรองประกอบการเล่น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กได้นำไปใช้ประกอบการเล่น และก่อให้เกิดความสนุกสนาน เช่น มอญซ่อนผ้า รีรีข้าวสาร เป็นต้น

ส่วนบทร้อยกรองด้านการสอนคุณธรรม มีจุดมุ่งหมายเพื่อจะสอนเด็กให้เป็นเด็กดี รู้จักมารยาทสังคม และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ไม่ทำตามใจตนเอง เป็นการขัดเกลานิสัยเด็กได้ดีกว่าการสอนตรง ๆ บทร้อยกรองบางบทสามารถแทรกคุณธรรมโดยไม่รู้ตัว

3) ด้านคุณค่าของบทร้อยกรองสำหรับเด็กนั้น ทำให้สามารถนำไปใช้สั่งสอนจัดทำกิจกรรม ตามวัตถุประสงค์ของบทร้อยกรองนั้น ๆ

4) บทร้อยกรองที่ได้รวบรวมมาจำนวน 1097 บทนั้นมีทั้งที่เป็นบทร้อยกรองของเก่า และของใหม่ซึ่งแต่งขึ้นภายหลังซึ่งมีผู้เขียนหลายท่านมีชื่อเสียง และได้รับความนิยม เช่น ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, กิตติยวดี บุญเชื้อ, ชื่น ศิลปบรรเลง, สุกรี ไกรเลิศ, ปัญญา รุ่งเรือง, หม่อมดุษฎี บริพัตร ณ อยุธยา, พรทีไล เลิศวิชา และเบญญา แสงมะลิ เป็นต้น ส่วนนักเขียนที่เก่ากว่านี้ เช่น สมเด็จพระยาตำรากรมราชานุภาพ, ม.จ.หญิงพิจิตรจิราภา เทวกุล, นายทัต เบริยญ, นายจันท์ ขำวิไล, เป็นต้น และมีร้อยกรองสำหรับเด็กอีกจำนวนมากที่ไม่ทราบผู้แต่งและเป็นของเก่า

5) บทร้อยกรองสำหรับเด็ก ส่วนใหญ่จะแต่งขึ้นเพื่อใช้สำหรับเด็กโดยตรง แต่ก็มีร้อยกรองบางบทที่แต่งขึ้นทั่วไป แต่เหมาะสำหรับเด็กด้วย เช่น พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6, วรรณคดีไทยต่าง ๆ หลายเรื่อง, บทเพลงที่ใช้ขับร้องในปัจจุบันบางเพลง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิเคราะห์บทร้อยกรองสำหรับเด็ก ทำให้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ควรจะมีการศึกษาและวิจัยในเรื่องต่าง ๆ และแนวอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์งานเขียนร้อยกรองสำหรับเด็กของนักเขียนเป็นรายบุคคล
2. ศึกษาวิเคราะห์งานเขียนร้อยกรองสมัยใหม่ ที่เหมาะสำหรับเด็ก
3. ศึกษารูปแบบฉันทลักษณ์ของร้อยกรองสำหรับเด็ก